

Seksualiteit en intimiteit bij hemodialysepatiënten

Inhoudsopgave

Klik op het onderwerp om verder te lezen.

Lichamelijke veranderingen bij een nieraandoening	1
Andere manier van leven	1
Praten helpt	1
Meer informatie	2
Tot slot	2
Belangrijke telefoonnummers	2

Intimiteit en seksualiteit worden door hemodialysepatiënten vaak als een belemmering ervaren. Echter, dit hoeft niet zo te zijn. Seks betekent voor iedereen wat anders maar voor veel mensen is het een belangrijk onderdeel van het leven. In deze brochure krijgt u meer informatie over het omgaan met seksualiteit en intimiteit bij hemodialyse patiënten.

Lichamelijke veranderingen bij een nieraandoening

Door een nieraandoening kan bloedarmoede ontstaan waardoor u zich moe kunt voelen. De ophoping van afvalstoffen in het lichaam geeft een vieze smaak in de mond. Symptomen als vermoeidheid en aanhoudende jeuk hebben een negatieve invloed op de manier waarop iemand zich voelt.

Ook veranderingen in de hormonen en het vernauwen van bloedvaten hebben invloed. Deze veranderingen kunnen de behoefte aan seks, reacties op seks of het verlangen naar seks verminderen. Dit wordt ook wel vermindering van het libido genoemd.

Het gebruik van medicijnen kan van invloed zijn op seksuele reacties van de geslachtsorganen. Denk hierbij aan een verminderde bloedtoevoer. Bij mannen zijn deze veranderingen zichtbaar als een stoornis in de erectie of pijn bij het vrijen. Vrouwen kunnen door medicijngebruik het orgasme geheel anders ervaren en problemen met de menstruatie ervaren.

Andere manier van leven

Naast alle lichamelijke veranderingen heeft een nieraandoening ook invloed op het persoonlijk en sociaal functioneren. Het leven moet opeens heel anders ingericht worden. De manier waarop een dialyse-patiënt tegen zijn of haar lichaam aankijkt, verandert door het hebben van bijvoorbeeld een shunt of een dialysekatheter. Naast alle lichamelijke veranderingen kunnen ook gevoelens als angst, woede en/of depressie ontstaan. Het leven met een nieraandoening is nog niet geaccepteerd; men is alles nog aan het verwerken.

Praten helpt

Praten over seksualiteit en intimiteit is voor veel mensen moeilijk. Gevoelens van schaamte, schuld, onmacht en angst kunnen een hoge drempel zijn om hierover te beginnen.

Door wel te praten over seksualiteit en intimiteit kunnen omstandigheden veranderen. Als er niet over wordt gepraat, ontstaan er misschien aan beide kanten frustraties door wederzijds onbegrip. De voorlichting die er voor u als dialysepatiënt is, kan ook van groot belang zijn voor uw partner. Problemen die u en/of uw partner ervaren kunnen mogelijk met kleine aanpassingen in het dagelijkse leven verholpen worden. De intimiteit en seksualiteit worden dan mogelijk weer als prettig ervaren.

Meer informatie

- Folder 'Als uw nieren niet goed meer werken', Nierstichting.
- www.nieren.nl: betrouwbare informatie over leven met een nieraandoening + online platform voor nierpatiënten en hun naasten.

Tot slot

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, kunt u deze stellen aan uw behandelend nefroloog, EVV-er of maatschappelijk werker. U kunt ook contact opnemen met uw huisarts.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis): (013) 221 00 00

**Locatie ETZ Elisabeth
Afdeling Dialyse:
Route 10** (013) 221 29 10

**Locatie ETZ Waalwijk
Eerste etage Gezondheidscentrum
Het Koetshuis** (013) 221 12 91

Dialyse, 43.490 03-19

